

PREDLOG

06.09.2018

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti

1. člen

V Zakonu o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 22/06 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 112/07, 9/11, 57/12 – ZPOP-1A in 21/18 – ZNOrg) se drugi odstavek 1. člena spremeni tako, da se glasi:

»S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenese Direktivo (EU) 2016/801 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. 5. 2016 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva, prostovoljskega dela, programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov in dela varušak au pair (UL L 132 z dne 21. 5. 2016, str.15).«.

2. člen

V 5. členu se četrta alineja spremeni tako, da se glasi:

»- raziskovalec oziroma raziskovalka iz tretje države (v nadaljnjem besedilu: raziskovalec iz tretje države) je državljan tretje države z doktoratom ali ustrezno visokošolsko kvalifikacijo, ki mu omogoča vpis v programe doktorskih študijev in ki ga raziskovalna organizacija izbere za izvajanje raziskovalne dejavnosti v skladu s tem zakonom;«.

3. člen

Peti odstavek 28. člena se črta.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

4. člen

Pravilnik iz devetega odstavka 27. člena zakona se uskladi z določbami tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Predlagani člen določa, da se s tem zakonom v pravni red Republike Slovenije prenese Direktiva (EU) 2016/801 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. 5. 2016 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva, prostovoljskega dela, programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov in dela varušku (UL L 132 z dne 21. 5. 2016, str.15).

K 2. členu

S predlagano določbo se opredeljuje pojem raziskovalec iz tretje države (3. člen, 2. točka Direktive (EU) 2016/801)) (in sicer tako, da bi se namesto opredelitve v sedaj veljavni četrti alineji 5. člena Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti »raziskovalec oziroma raziskovalka iz tretje države (v nadaljnjem besedilu: raziskovalec iz tretje države) je državljan oziroma državljanka tretje države z ustreznimi visokošolskimi kvalifikacijami, ki omogočajo vpis v programe doktorskih študijev, ki opravlja raziskovalno ali razvojno dejavnost in ki ga raziskovalna organizacija izbere za izvajanje raziskovalnega projekta, v skladu s tem zakonom« dala naslednja opredelitev »raziskovalec oziroma raziskovalka iz tretje države (v nadaljnjem besedilu: raziskovalec iz tretje države) je državljan tretje države z doktoratom ali ustrezno visokošolsko kvalifikacijo, ki mu omogoča vpis v programe doktorskih študijev in ki ga raziskovalna organizacija izbere za izvajanje raziskovalne dejavnosti v skladu s tem zakonom«. Ob tem opominjamo, da opredelitev raziskovalca iz tretje države sicer vsebuje tudi veljavni Zakon o tujcih, ki ga bo prav tako potrebno uskladiti vsled implementacije Direktive (EU) 2016/801.

K 3. členu

Direktiva (EU) 2016/801 določa pogoje za vstop in prebivanje za obdobje, daljše od 90 dni. Implementacija kratkoročne in dolgoročne mobilnosti po določbah Direktive (EU) 2016/801 bo urejena v noveli veljavnega Zakona o tujcih.

Glede na to se s predlagano določbo črta določba petega odstavka 28. člena Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Raziskovalec iz tretje države, ki ima v drugi državi članici Evropske unije sklenjen sporazum in želi v Republiki Sloveniji opravljati raziskovalno delo za obdobje, daljše od treh mesecev, mora z raziskovalno organizacijo v Republiki Sloveniji skleniti sporazum.).

K 4. členu

S prehodno določbo se določa, da se pravilnik iz devetega odstavka 27. člena zakona uskladi z določbami tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

K 5. členu

Končna določba zakona določa *vacatio legis*, in sicer začne ta zakon veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

BESEDILO ČLENOV ZAKONA O RAZISKOVALNI IN RAZVOJNI DEJAVNOSTI, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (predmet zakona)

Ta zakon določa načela in cilje ter ureja način izvajanja politike raziskovalne in razvojne dejavnosti, ki se financira iz državnega proračuna in drugih virov (iz evropskih programov in skladov, lokalnih skupnosti in gospodarstva) ter je usmerjena k doseganju ciljev družbenega in gospodarskega razvoja Slovenije. Ta zakon določa tudi organizacijo raziskovalne in razvojne dejavnosti ter pogoje za opravljanje te dejavnosti, kar podpira prehod v na znanju temelječo družbo, ki postavlja raziskovalno in razvojno dejavnost kot razvojno prioriteto.

S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenese Direktiva Sveta 2005/71/ES z dne 12. oktobra 2005 o posebnem postopku za dovolitev vstopa državljanom tretjih držav za namene znanstvenega raziskovanja (UL L 289, 3. 11. 2005, str. 15).

5. člen (pomeni izrazov)

V tem zakonu imajo posamezni izrazi naslednji pomen:

- raziskovalna in razvojna dejavnost obsegata temeljno in uporabno raziskovanje ter predkonkurenčne raziskave, industrijske raziskave in prenos znanja;
- raziskovalec oziroma raziskovalka (v nadaljnjem besedilu: raziskovalec) je fizična oseba, ki opravlja raziskovalno ali razvojno dejavnost;
- tretja država je vsaka država, ki ni članica Evropske unije;
- raziskovalec oziroma raziskovalka iz tretje države (v nadaljnjem besedilu: raziskovalec iz tretje države) je državljan oziroma državljanica tretje države z ustreznimi visokošolskimi kvalifikacijami, ki omogočajo vpis v programe doktorskih študijev, ki opravlja raziskovalno ali razvojno dejavnost in ki ga raziskovalna organizacija izbere za izvajanje raziskovalnega projekta, v skladu s tem zakonom;
- raziskovalna skupina je skupina raziskovalcev, ki izvaja raziskovalno in/ali razvojno dejavnost pri osebah javnega ali zasebnega prava;
- raziskovalna organizacija je pravna oseba javnega ali zasebnega prava, ki izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom in predpisi, izdanimi na podlagi tega zakona za izvajanje raziskovalne in razvojne dejavnosti;
- javna raziskovalna organizacija je oseba javnega prava, katere ustanovitelj je Republika Slovenija ali druga z zakonom pooblaščen oseba javnega prava;
- javno službo na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti izvajajo v obliki raziskovalnih programov programske skupine v javnih raziskovalnih zavodih, na visokošolskih zavodih, ki jih je ustanovila Republika Slovenija, ter na podlagi koncesije programske skupine, organizirane pri pravnih osebah zasebnega in javnega prava;
- programsko financiranje je financiranje programov javne službe, ki se izvaja v obliki raziskovalnih programov in infrastrukturnih programov.

28. člen
(pogoji)

Raziskovalec, ki opravlja raziskovalno ali razvojno dejavnost v raziskovalni organizaciji, mora imeti najmanj univerzitetno izobrazbo in mora izpolnjevati druge predpisane pogoje.

Raziskovalci so razvrščeni v raziskovalne nazive. Raziskovalni nazivi in minimalni pogoji za izvolitve v nazive se določijo s podzakonskim predpisom in so primerljivi z nazivi na področju visokega šolstva.

Raziskovalec iz tretje države, ki želi v Republiki Sloveniji opravljati raziskovalno delo, mora z raziskovalno organizacijo skleniti sporazum.

Raziskovalec iz tretje države, s katerim ima raziskovalna organizacija sklenjen sporazum, mora izpolnjevati pogoje iz prvega in drugega odstavka tega člena.

Raziskovalec iz tretje države, ki ima v drugi državi članici Evropske unije sklenjen sporazum in želi v Republiki Sloveniji opravljati raziskovalno delo za obdobje, daljše od treh mesecev, mora z raziskovalno organizacijo v Republiki Sloveniji skleniti sporazum.